KAULI YA TAARIFA YA CHANJO

Chanjo ya Hepatitis B:

Unachohitaji Kujua

Many Vaccine Information Statements are available in Swahili and other languages. See www.immunize.org/vis

Kauli nyingi za taarifa ya chanjo zinapatikana katika Kiswahili na lugha nyinginezo. Angalia www.immunize.org/vis

1. Kwanini unahitaji kuchanjwa?

Chanjo ya Hepatitis B inaweza kuzuia **hepatitis B**. Hepatitis B ni ugonjwa wa ini ambao unaweza kusababisha ugonjwa hafifu wa kudumu wiki chache, au unaweza kupelekea ugongwa hatari, wa kudumu maisha.

- **Maambukizo ya ghafla na ya muda mfupi ya hepatitis B** ni ugonjwa wa muda mfupi ambao unaweza kusababisha joto jingi, uchovu, kupoteza hamu ya kula, kichefuchefu, kutapika, jaundice (homa ya manjano) (ngozi au macho ya manjano, mkojo mweusi, mkojo wa rangi nyepesi), na maumivu katika misuli, maungo, na tumbo.
- **Maambukizo ya kudumu milele ya hepatitis B** ni ugonjwa wa muda mrefu ambao hutokea wakati virusi vya hepatitis B hubakia ndani ya mwili wa mtu. Watu wengi wanaoendelea na kupatwa na hepatitis B ya kudumu milele huwa hawana dalili, lakini bado ni hatari na inaweza kusababisha kuharibika kwa ini (cirrhosis), saratani ya ini, na kifo. Watu walio na maambukizo ya kudumu milele wanaweza kusambaza hivyo virusi vya hepatitis B kwa watu wengine, hata ikiwa hawajihisi au kuonekana kuwa wagonjwa.

Hepatitis B huenezwa wakati damu, manii, au majimaji mengine ya mwili yaliyoambukizwa virusi vya hepatitis B huingia katika mwili wa mtu ambaye hajaambukizwa. Watu wanaweza kuambukizwa kupitia:

- Kuzaa (ikiwa mtu mjamzito ako na hepatitis B, mtoto wake anaweza kuambukizwa)
- Kushiriki vitu kama vile wembe au mswaki na mtu aliyeambukizwa
- Mtagusano na damu au vidonda vilivyo wazi vya mtu aliyeambukizwa
- Ngono na mtu aliyeambukizwa
- Kushiriki sindano, sirinji, au vyombo vingine vya kudungia madawa
- Mfiduo kwa damu kutoka kwa sindano na vifaa vingine vilivyo na makali

Wengi wa watu ambao wamechanjwa kwa chanjo ya hepatitis B hukingwa milele.

2. Chanjo ya Hepatitis B

Chanjo ya Hepatitis B hupeanwa kwa kawaida kama sindano 2, 3, au 4.

Watoto wachanga wanapaswa kupokea dozi yao ya kwanza ya chanjo ya hepatitis B wakati wa kuzaliwa na kwa kawaida atakamilisha msururu huo katika miezi 6–18 ya umri. **Hiyo dozi ya wakati wa kuzaliwa ya chanjo ya hepatitis B ni sehemu muhimu ya kuzuia ugonjwa wa muda mrefu katika watoto wachanga na kusambaa kwa hepatitis B nchini Marekani.**

Watoto na vijana wa chini ya miaka 19 ya umri ambao bado hawajapokea chanjo hiyo wanapaswa kuchanjwa.

Watu wazima ambao hawakuchanjwa awali na wangependa kujikinga dhidi ya hepatitis B wanaweza pia kupata chanjo hii.

Chanjo ya Hepatitis B pia inapendekezwa kwa watu wafuatao:

- Watu ambao wenzi wao wa ngono wako na hepatitis B
- Watu ambao hujihusisha na ngono ambao hawako katika uhusiano wa muda mrefu, wa mchumba mmoja
- Watu wanaotafuta ukaguzi au matibabu ya magonjwa yanayosambazwa kwa ngono
- Wahanga wa dhuluma za kimapenzi au kunyanyaswa
- Wanaume wanaofanya mapenzi na wanaume wengine
- Watu wanaoshiriki sindano, sirinji, au vyombo vingine vya kudungia madawa
- Watu wanaoishi na mtu aliyeambukizwa virusi vya hepatitis B
- Wafanyikazi wa afya na wa usalama wa umma walio katika hatari ya mfiduo kwa damu au majimaji ya mwili
- Wakazi na wafanyikazi wa vituo vya watu walio na ulemavu wa kukua
- Watu wanaoishi kuzuizini au jela
- Wasafiri wa kuenda katika maeneo yaliyo na viwango vya juu vya hepatitis B
- Watu walio na ugonjwa wa kudumu wa ini, ugonjwa wa figo inayofanyiwa usafishwaji, maambukizo ya VVU, maambukizo ya hepatitis C, au kisukari

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

Chanjo ya Hepatitis B inaweza kupeanwa kama chanjo kivyake, au kama sehemu ya chanjo ya mchanganyiko (aina ya chanjo ambayo huunganisha zaidi ya chanjo moja pamoja kwa sindano moja).

Chanjo ya Hepatitis B inaweza kupeanwa wakati mmoja na chanjo zingine.

3. Zungumza na mtoa huduma za afya wako

Mwambie mtoa huduma ya chanjo wako ikiwa mtu anayepokea chanjo:

- Amekuwa na **mmenyuko wa mzio baada ya dozi ya awali ya hepatitis B vaccine**, au ako na **mmenyuko wowote mbaya sana wa mzio, wa kutishia maisha**

Katika baadhi ya visa, mtoa huduma za afya wako anaweza kuamua kuahirisha chanjo ya hepatitis B hadi katika ziara ya baadaye.

Wajawazito au watu wanaonyonyesha wanapaswa kuchanjwa ikiwa wako katika hatari ya kupata hepatitis B. Ujauzito au kunyonyesha sio sababu za kuepuka chanjo ya hepatitis B.

Watu walio na magonjwa madogo madogo, kama vile mafua, wanaweza kuchanjwa. Watu ambao ni wagonjwa kwa wastani au wagonjwa vibaya wanapaswa kwa kawaida kungojea hadi wapone kabla ya kupokea chanjo ya hepatitis B.

Mtoa huduma za afya wako anaweza kukupatia habari zaidi.

4. Hatari za mzio dhidi ya chanjo

- Maumivu kwenye eneo la sindano au joto jingi vyaweza kutokea baada ya chanjo ya hepatitis B.

Watu huzirai wakati mwingine baada ya taratibu ya kimatibabu, ikijumuisha uchanjwaji. Mwambie mtoa huduma wako ikiwa unahisi kisunzi au mabadiliko katika kuona kwako au kuhisi milio masikioni.

Kama ilivyo na dawa yoyote ile, kuna uwezekano nadra sana kwa chanjo kusababisha mmenyuko mbaya wa mzio, majeraha mengine mabaya, au kifo.

5. Na je, kukiwa na tatizo hatari?

Mmenyuko wa mzio unaweza kutokea baada ya mtu aliyechanjwa kuondoka kliniki. Ikiwa utaona ishara za mmenyuko mbaya wa mzio (mabaka, kuvimba uso na koo, matatizo ya kupumua, moyo kudunda kwa kasi, kizunguzungu, au udhaifu), pigia simu **9-1-1** ili mtu huyo apelekwe kwenye hospitali iliyo karibu.

Kuhusu ishara zingine ambazo zinakupatia wasiwasi, pigia simu mtoa huduma za afya wako.

Mizio hatari inapaswa kuripotiwa kwa Mfumo wa Kuripoti Matukio Mabaya ya Chanjo (Vaccine Adverse Event Reporting System - VAERS). Mtoa huduma za afya wako kwa kawaida ataweka faili ya ripoti hii, au unaweza kufanya hivyo mwenyewe. Tembelea tovuti ya VAERS katika **www.vaers.hhs.gov** au piga simu **1-800-822-7967**. *VAERS ni ya kuripoti mizio pekee, na wafanyikazi wa VAERS hawapeani ushauri wa kimatibabu.*

6. Mpango wa Kitaifa wa Ufidiaji wa Majeraha ya Chanjo

Mpango wa Kitaifa wa Ufidiaji wa Majeraha ya Chanjo (National Vaccine Injury Compensation Program - VICP) ni mpango wa serikali kuu ambao ulibuniwa ili kufidia watu ambao huenda walijeruhiwa na baadhi ya chanjo. Madai kuhusiana na majeraha au vifo vinavyodaiwa kutokana na kuchanjwa yako na kikomo cha muda kwa kufaili, ambao unaweza kuwa mchache kama vile miaka miwili. Tembelea tovuti ya VICP katika **www.hrsa.gov/vaccinecompensation** au piga simu **1-800-338-2382** ili kujifunza kuhusu mpango huu na kufaili dai.

7. Je, ninawezaje kujifunza mengi zaidi?

- Muulize mtoa huduma za afya wako.
- Pigia simu idara ya afya eneo lako au ya jimbo.
- Tembelea tovuti ya Utoaji wa Chakula na Dawa (Food and Drug Administration - FDA) upate machapisho ya vifurishi vya chanjo na taarifa ya ziada katika **www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines**.
- Wasiliana na Vituo vya Udhibiti na Uzuiaji wa Magonjwa (Centers for Disease Control and Prevention - CDC:
  - Pigia simu **1-800-232-4636** (**1-800-CDC-INFO**) au
  - Tembelea tovuti ya CDC katika **www.cdc.gov/vaccines**.

Swahili translation provided by Immunize.org